

مدیر عامل شرکت پتروشیمی رازی:

جایی که امنیت نباشد سرمایه از آنجا فرار می‌کند

فرهاد محمدی

مدیرعامل شرکت پتروشیمی رازی از مدیران با سابقه صنعت نفت با ۲۷ سال سابقه کار در صنعت پتروشیمی و دارای سوابقی در صنعت نفت و گاز کشور است. دقت و حساسیت او نسبت به حوادث و اخبار روز تا جایی بود که ترجیح داد قبل از شروع مصاحبه اخبار روزانه رادیو را بشنود. به سؤالات با دقت و حوصله پاسخ می‌داد و مطلبی را ناقص و نیمه‌تمام نمی‌گذاشت. مهندس علی اکبر احمدی دشتی، با اشاره به روند واگذاری شرکت پتروشیمی رازی می‌گوید: اعتقاد من این است که دولت نباید کارفرما باشد، بلکه باید سیاست‌گذار باشد. وی معتقد است: سرمایه‌گذاران باید این شانس را بیابند که در مسائل زیربنایی و حتی در تولیدات استراتژیک وارد شده و دوش به دوش دولت این امر را محقق سازند. مهندس دشتی در پایان به روش‌هایی جهت فضا سازی این امر اشاره می‌کند. در ادامه گفت‌وگوی مدیرعامل شرکت پتروشیمی رازی را با گستره انرژی بخوانید.

مناقصه‌ای به فروش برسد ۲ تا ۳ سال بعد از واگذاری سودآوری شرکت مشخص می‌شد. به دلیل اینکه این شرکت در سال‌های قبل همیشه سودده نبود و در برخی از سال‌ها ضرر هم داشت، ترجیح دادند شرکت را به صورت مزایده به فروش برسانند. بنابراین در اول بهمن ۸۶ بعد از کارشناسی دقیق و چند ماهه توسط سازمان خصوصی‌سازی و ارزش‌گذاری بر دارایی‌های شرکت، رسماً اسناد مناقصه توسط سازمان خصوصی‌سازی عرضه شد. شرکت‌هایی اسناد را دریافت کردند و در پایان بهمن ماه ظرف یک ماه پیشنهادهای خود را عرضه کردند. گروهی متشکل از ۴ شرکت برنده مناقصه بودند. سه شرکت از این شرکت در ترکیه ثبت شدند و کاملاً شرکت‌های

شدند. پتروشیمی رازی از اولین شرکت‌هایی بود که بحث واگذاری به بخش خصوصی در آن مطرح شد. کارهای کارشناسی توسط مجموعه‌هایی که طبق قانون مسئولیت این کار را داشتند انجام شد. با توجه به وضعیت خوب مالی، شرکت جزء لیستی قرار گرفت که به صورت مزایده فروخته شود. بخش عمده‌ای از تولیدات پتروشیمی رازی کود شیمیایی است. طبق تصمیمات دولت محصولات شرکت یعنی کود شیمیایی باید زیر نظر دولت خریداری و به فروش می‌رسید. بنابراین از نظر درآمد همیشه وضعیت مطلوبی داشتیم، اما از نظر هزینه همیشه به این شکل نیست. در حساب‌های مالی شرکت سال‌هایی وجود دارد که شرکت سودآور نبود. اگر قرار بود شرکت به صورت

■ بعد از اجرای اصل خصوصی‌سازی در شرکت هم در مورد نیروی انسانی، نحوه مدیریت و کیفیت محصولات در حال حاضر شرکت در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

اجازه بدهید ابتدا توضیح مختصر درباره چگونگی روند خصوصی‌سازی در پتروشیمی رازی بیان کنم. پتروشیمی رازی از سال‌ها قبل جزء لیست شرکت‌های وابسته به صنایع پتروشیمی قرار داشت که طبق تصمیمات دولت آماده فروش و واگذاری به بخش خصوصی بودیم. به دلایل متعدد که اینجا قابل ذکر نیست این امر به تعویق افتاد. اما از سال ۸۶ یا بهتر بگویم، سال ۸۵ با ابلاغ اصل ۴۴ ارگان‌های مختلف برای سرعت بخشیدن به این امر مشغول

ترک هستند. یکی دیگر از شرکت‌ها هم ترک است ولی در ایران ثبت شده است. پیشنهاد آنها به عنوان برنده مزایده در پایان اسفند مطرح شد. بنابراین از زمان اعلام برنده، شرکت رسماً به این کنسرسیوم متشکل از ۴ شرکت فروش رفت. روش فروش هم به این شکل بود که شرکت‌های برنده باید یک پنجم بهای پیشنهادی خود را به عنوان پیش‌پرداخت ظرف یک ماه به دولت پرداخت می‌کردند و باقی‌مانده یعنی ۸۰ درصد مبلغ پیشنهادی خود را طی ۵ سال آینده بازپرداخت می‌کردند که به این ۸۰ درصد کارمزد نیز افزوده می‌شود و باید طی ۱۰ قسط به صورت سالی دو قسط مابقی پول پرداخت شود. به این ترتیب این ۴ شرکت برنده مزایده و صاحب ۹۵ درصد از سهام شرکت شدند. ۹۵ درصد هم به این دلیل است که طبق قانون کشور ما که برای خصوصی‌سازی تصویب شده است، ۵ درصد از سهام شرکت به عنوان سهام ترجیحی به کارکنان فروخته می‌شود که طبق ضوابط و قوانین این کار را در کارخانه انجام دادیم، ۵ درصد را به شکل کامل نتوانستیم، جذب کنیم و تنها ۴/۳ درصد را جذب کردیم. ۷ دهم درصد باقی‌مانده هم به خریدار فروخته شد. یعنی از نظر سهام ۹۵/۷ درصد از سهام به خریداران و ۴/۳ درصد نیز متعلق به سهم کارکنان

دولت عمده‌تأ به عنوان یک کارگزار و راهنما باید به عنوان تعیین‌کننده اصلی اهداف کشور عمل کند و باید تولید را به بخش خصوصی واگذار کند.

است. سهام این ۴ شرکت مساوی نیست؛ یکی از شرکت‌ها ۵۰ درصد از مجموع سهام را خریداری کرده، یکی دیگر ۲۵ درصد و دو شرکت دیگر هر کدام ۱۲/۵ درصد از کل سهام را در اختیار دارند. خریداران تقریباً اواخر خرداد ماه و اوایل تیر ماه ۸۷ عملاً شرکت را در اختیار گرفتند.

■ در مورد نحوه فروش محصولات شرکت چگونه عمل می‌شود؟

دیدگاه خریداران این بود که اختیار کامل محصولات را داشته باشند. اما بعد متوجه شدند که این طور نیست. متأسفانه برای قیمت‌گذاری هم از روش سال‌های قبل استفاده شد. اما در ازای آن تسهیلاتی مثل فروش شرکت به صورت مزایده‌ای، خوراک و گاز مورد نیاز از شرکت ملی نفت ایران و یا شرکت گاز تهیه می‌شود. خوشبختانه هیچ خللی هم در این مورد ایجاد نشد. یعنی با سعه صدر آنها خوراک مثل سابق تأمین شد. خریداران نگران بودند، چون با

قرارداد روز اول کمی متفاوت بود. آنها می‌خواستند نتیجه سرمایه‌گذاری در ایران را در کشور خودشان هم عرضه کنند و نمونه تولیدات خود را در ترکیه هم عرضه کنند. در یک سال و اندی گذشته توجه صاحبان جدید به نیروی انسانی متخصص است. ایجاد تفکر خصوصی در شرکت از اهداف آنهاست. اشاعه تولید بیشتر با هزینه کمتر نیز از دیگر اهداف آنهاست. علاقه وافر آنها به عرضه پتروشیمی رازی از طریق فروش محصولات به خارج از کشور یک لحظه کم نشده است.

■ فکر می‌کنید این مورد چه زمان محقق می‌شود؟ نیازهای خود را می‌توانید از محل‌های دیگر هم تأمین کنید؟

خوشبختانه در بخش کود اوره در دو سال گذشته به خودکفایی رسیدیم و اواخر سال گذشته و امسال بیشتر از نیازهای خود در مملکت تولید می‌کنیم. این یک واقعیت علمی و صنعتی است، یعنی چنانچه آمار توانایی تولید در مملکت با آمار نیاز در بخش کشاورزی سنجیده شود، قطعاً عملکرد ما مثبت است. بنابراین باید شانس صادرات این اضافه محصول را به کارخانه‌ها و کشورمان بدهیم. جا افتادن این مسئله در مسئولان کشور و مدیران ارشد یک سال زمان برد. ماه گذشته شورای اقتصاد بعد از مشورت‌های زیاد و گزارش‌هایی که از جوانب مختلف برای آنها ارسال شد، مصوبه‌ای ارائه کردند که این اجازه را می‌دهد در صورتی که نیاز کشور تأمین شود صادرات هم انجام گیرد. باز هم شرط اول تأمین کل نیاز کشور و بعد صادرات مازاد به خارج بود. برای این مورد هم سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، وزارت بازرگانی را به عنوان حکم و صنایع پتروشیمی و وزارت کشاورزی را به عنوان طرف‌های این کار این مسئولیت را دارند که در هر زمان که نیاز داخلی تأمین شد به طور اتوماتیک معضلات و مشکلات و حتی قوانین که مانع صادرات است لغو بشود و اجازه صادرات بدهند. امیدواریم که امسال بتوانیم بهترین زمینه را برای صادرات فراهم کنیم.

■ سایر محصولات تولیدی شرکت از جمله اسید فسفریک هنوز تولید می‌شود؟

تنها کارخانه بزرگی که اسید فسفریک تولید می‌کرد، همین پتروشیمی رازی بود. به مقداری که بتوانیم بخشی از نیاز داخلی به اسید را تأمین کنیم. به اضافه نیمی از DAP مورد نظر. متأسفانه در سال گذشته قیمت خاک فسفات و اسید فسفریک در دنیا به شکل غیرعادی افزایش پیدا کرد. کارخانه رازی به دلیل اینکه کارخانه قدیمی است توانایی ساخت اسید فسفریک با هر خاکی را نداشت. بنابراین ما به خاک وارداتی محدود شده بودیم.

با توجه به افزایش قیمتی که وجود داشت هزینه تولید اسید فسفریک در کارخانه افزایش پیدا کرد. از طرف دیگر دی‌آمونیم فسفات که محصول نهایی بود، کود شیمیایی فرض می‌شد. دولت قیمت آن را تعزیراتی کرده بود. در مورد اوره علی‌رغم اینکه سودآوری نداشت، ولی چون خوراکش را در ایران تأمین می‌کردیم به تولید آن ادامه دادیم. اما دی‌آمونیم فسفات را باید وارد می‌کردیم و این کاملاً ما را ناتوان کرده بود و در یک سال و نیم گذشته نتوانستیم در این بخش به تولید اسید فسفریک دست پیدا کنیم. البته این مسئله باعث نگرانی شرکای جدید شرکت شده است، چون نمی‌توانستیم از این بخش به خوبی استفاده کنیم. اگر دولت از قیمت یارانه‌ای صرف‌نظر می‌کرد، شانس کار کردن وجود داشت، چون عملاً وقتی ما تولید نکنیم دولت مجبور است از خارج وارد کند و این مورد در دست تولیدکنندگان خارجی می‌افتد. در سال گذشته جلسات بسیار زیادی با شرکت ملی صنایع پتروشیمی و وزارت بازرگانی داشتیم. آنجا بسیار زحمت کشیدند که قیمت‌ها واقعی شود تا تولیدکننده بتواند به مدار جدید برگردد و حتی در مورد تصمیم اخیر امسال، من بیشتر خود را مدیون وزارت بازرگانی می‌دانم به خصوص همکاران خوب ما در بخش حمایت از تولیدکننده بسیار منطقی برخورد کردند. هزینه‌ها و قیمت‌های تمام شده را کنترل کردند. در جلسات متعدد به نظرات آنها گوش کردند. بازار دنیا را کنترل کردند. آنچه را که وزارت کشاورزی وارد می‌کرد، کنترل کردند که به این نتایج رسیدند. اما به هر حال دست‌یابی به این نتایج طول کشید. متأسفانه در سال ۸۷ نتوانستیم به جزء ۱۰ تا ۱۱ هزار تن که از اسید گران خریداری شده تولید شد، محصول دیگری تولید کنیم که همان هم هنوز توسط وزارت کشاورزی خریداری نشده است. امسال امیدواریم با روشی که دولت در پیش گرفته از تمام ظرفیت خود در پایان سال استفاده کنیم.

■ آیا کارکنان ترک در پتروشیمی رازی مشغول به کارند؟

به عنوان مدیر، اعضای هیئت مدیره از خریداران هستند و در سیستم مدیریتی ما یک نفر حضور دارند که به عنوان مدیر مالی-اداری کار می‌کنند. یکی دو نفر هم به عنوان مترجم به دلیل برقراری ارتباط داریم.

■ شرکت باید نیازهای داخلی را نیز تأمین کند و می‌خواهد برای محصولات خود بازاریابی کند و در بازارهای خارجی هم شرکت داشته باشد، برای اینکه قیمت بهتری را در بازارهای بین‌المللی به دست بیاورد چه برنامه‌هایی دارید؟

در این زمینه خوشبختانه از قبل اقداماتی صورت

گرفته است: ۱- به‌روزرسانی تکنولوژی، ۲- منطقی کردن هزینه تعمیر و نگهداری، ۳- ارتقای کیفیت محصول جهت عرضه در بازار بین‌المللی. از حدود ۷ یا ۸ سال پیش روی تمام این موضوعات در پتروشیمی رازی فکر شده است. آنچه که در مورد فرسودگی عرض کردم قدمت دستگاه‌هاست که مشخص است، مثلاً بسیاری از وسایل و تجهیزات ما قدمتی حدود ۳۵ تا ۴۰ سال دارند. بسیاری از دستگاه‌ها به تدریج نوسازی و بازسازی شده‌اند، اما درباره تکنولوژی به طور مثال درباره سیستم کنترل که یکی از پیشرفته‌ترین بخش‌های علمی است، تمام کارخانه‌های پتروشیمی رازی به این سیستم مجهز شده‌اند، یعنی اگر سیستم‌های DCS از سیستم‌های کنترل جدید است، هیچ واحدی از پتروشیمی رازی نیست که از این سیستم استفاده نکند. در مورد ارتقای کیفیت محصولات هم کارهای بسیاری صورت گرفته است. واحد اوره به صورت گرانول تولید می‌شود. امروز برای صادرات و حتی عرضه داخلی تمام کارخانه‌های ما به سیستم تولید اوره به روش گرانول انجام می‌گیرد. گوگردی که الان در پتروشیمی رازی تولید می‌شود و صادر می‌کنیم که حدود ۲۰۰ تا ۳۵۰ هزار تن گوگرد است، فقط به صورت گرانول تولید می‌شود. در حال حاضر گوگرد را با آخرین تکنولوژی به صورت گرانول تولید می‌کنیم. اوره را هم به صورت گرانول تولید می‌کنیم. کارخانه جدید آمونیاک ما سال ۸۶ افتتاح شد و توانایی تولید ۲۰۰۰ تن آمونیاک را در روز دارد کاملاً مدرن و مطابق با تکنولوژی روز است. مشکل دیگر ما تأمین بخش گاز است. خوراک مجتمع را تماماً دولت تأمین می‌کند. تصمیم‌گیری دولت در مورد قیمت‌گذاری بر روی گاز به عنوان خوراک در پتروشیمی رازی تصمیم‌گیری بسیار حیاتی است. قرار است امسال قیمت‌ها افزایش پیدا کند.

■ با توجه به تغییر مدیریت، تعامل نیروی کارآمد داخلی و مدیریت خارجی را چگونه می‌بینید؟ به چه نتایج مثبتی رسیده است؟

علی‌رغم اینکه خصوصی‌سازی در پتروشیمی به ۱۰ سال قبل برمی‌گردد، روزی که خصوصی‌سازی ابلاغ شد کارکنان کارخانه بسیار نگران بودند. در ایران همیشه دولت کارفرمای بسیار خوبی شده است. امیدوارم این اعتقاد یک روز از بین برود. اعتقاد من این است که دولت نباید کارفرما باشد، بلکه باید سیاست‌گذار باشد. مقام سیاست‌گذار از مقام کارفرما بسیار بالاتر است. چون دولت نسبت به تعهدات خود بسیار خوب عمل کرده، به همین دلیل کارکنان دولت به شدت به دولت وابسته هستند و معتقدند بخش خصوصی توان این کار را ندارد. متأسفانه سیستم پیمانکاری ما باعث شده که مردم اعتماد خود را

نسبت به بخش خصوصی از دست بدهند. به کارکنان اطمینان دادم که به محض اینکه صاحبان جدید ببینند کارخانه با وجود شما زنده است و شما با آن خوب کار می‌کنید، آنها هستند که به شما متکی می‌شوند و این اتفاق افتاد. ماه‌های اول روند کار کارخانه را کنترل کردند. گزارش کارشناسان این بود که این کارکنان خوب کار می‌کنند. از نظر دریافت حقوق نیز کمی بیشتر از زمانی که دولتی بودیم حقوق می‌گیرند و قرار نیست از کیسه دولت خرج بشود. بخش خصوصی انتظار دارد اگر یک ریال برای کارکنان خود خرج کرد، ده‌ها برابر آن باز گردد.

■ آیا محصول جدیدی در برنامه تولید کارخانه پیش‌بینی شده است؟

در مورد محصولات، میزان و چگونگی محصول دو طرح عمده توسط هیئت مدیره پیش روی کارخانه گذاشته شده؛ یکی اینکه در ایران بزرگترین صادرکننده آمونیاک باشیم. این مورد برای یک میلیون تن صادرات هدف‌گذاری شده است. تا به امروز نزدیک به ۷۰۰ هزار تن را انجام داده‌ایم و تا یک میلیون تن جای زیادی نداریم. دوم اینکه تولیدکننده ۱/۵ میلیون تن اوره باشیم. در حال حاضر تولیدکننده ۶۰۰ هزار تن اوره هستیم و پروژه‌ای برای احداث کارخانه جدید اوره با ظرفیت یک میلیون تن در دست داریم. با این روند تولید اوره در ایران، می‌توانیم نزدیک به یک میلیون تن از این اوره را در آینده صادر کنیم. این هدف عمده صاحبان سهام شرکت است. کارهای بسیاری هم در مورد تنوع تولیدات در حال انجام است.

بررسی‌هایی که تاکنون در پتروشیمی رازی به عمل آمده گویای شانس تولید چند محصول جدید است. یکی سولفات آمونیوم است که در حال بررسی روی آن هستیم. دیگری ملامین است که در حال بررسی بازار آن هستیم و می‌توانیم ۵۰ تا ۷۰ هزار تن ملامین در پتروشیمی رازی تولید کنیم. روی کودهای مخلوط کار کردیم. در حال حاضر حتی تکنولوژی کود دی‌آمونیم‌فسفات سولفات را هم داریم. جالب اینجاست که بخشی از این تولیدات را می‌توانیم با کارخانه‌های قدیمی داشته باشیم. یعنی برای سولفات آمونیوم روی یکی از واحدهای دی‌آمونیم‌فسفات کار می‌کنیم که در حال تغییر تجهیزات این واحد هستیم. با وجود در اختیار داشتن آمونیاک و اسید سولفوریک می‌توانیم ۲۰۰۰ تن در روز سولفات آمونیوم تولید کنیم.

■ در رابطه با تنوع محصولات و افزایش ظرفیت، از تکنولوژی و کارشناسان خارجی استفاده می‌کنید؟

در حال حاضر بخش‌های طراحی تفصیلی و حتی

بررسی‌های مهندسی تماماً توسط شرکت‌های داخلی انجام می‌شود. این دانش در ایران وجود دارد. بررسی برای تولید سولفات آمونیوم توسط دو شرکت ایرانی در حال انجام است. از آنها خواسته‌ایم بگویند که اینکه برای یکی از واحدهای خود با کمترین هزینه به واحد سولفات آمونیوم تبدیل کنیم چه نیازهایی داریم و چه میزان هزینه دربردارد. برای اینکه از نتیجه کار هم مطمئن شویم از دو شرکت تقاضا کردیم و امیدواریم به زودی نتیجه به دست ما برسد.

■ اگر نکته‌ای در انتها در رابطه با فعالیت مجموعه پتروشیمی رازی باقی مانده است بفرمایید.

یک نکته وجود دارد که مایلیم روی آن تأکید کنم و آن خصوصی شدن شرکت است. ما سال‌های سال است که تجربه ساخت، اداره و توسعه کارخانه به دست دولت جمهوری اسلامی را داشتیم. خارج از صحیح بودن یا نبودن این مسئله وضعیت اقتصادی امروز کشور ما شاید در صد سال گذشته با کارهایی که در سطح دنیا صورت گرفته هم‌خوانی ندارد. دولت عمدتاً به عنوان یک کارگزار و راهنما باید به عنوان تعیین‌کننده اصلی اهداف کشور عمل کند و باید

تصمیم‌گیری دولت در مورد قیمت‌گذاری بر روی گاز به عنوان خوراک در پتروشیمی‌ها تصمیم‌گیری بسیار حیاتی است.

تولید را به بخش خصوصی واگذار کند. تا به حال به دلایل متعدد این بار بر دوش دولت بوده است اما این روش امروزه نه از لحاظ مدیریتی، نه از لحاظ اقتصادی و نه از لحاظ شرح وظایفی که برای دولت در نظر گرفته شده درست نیست.

اصل ۴۴ قانون اساسی این مسئله را کاملاً تصریح می‌کند. سرمایه‌های بسیاری در ایران و در دست ایرانیان خارج از کشور وجود دارد. سرمایه‌های بسیاری در دنیا به دلیل اینکه صرف پول و درآمد می‌شوند، سرگردان هستند. این سرمایه‌ها باید جذب کار شوند. صنایع پتروشیمی از پیش‌تازان این امر است و این سرمایه‌های مشترک است که منجر به تولید می‌شود. باید به یکی از این روش‌ها تن داده و صنعت خود را به صنعت آزاد تبدیل کنیم. نه فقط در پتروشیمی بلکه در همه صنایع این امر باید محقق شود. سرمایه‌داران باید این شانس را بیابند که در مسائل زیربنایی و حتی تولیدات استراتژیک وارد شده و دوش به دوش دولت این امر را محقق سازند.

کار نموده است. بعد از اتمام عملیات لرزه نگاری سه بعدی و عملیات حفاری، مطالعه جامع مخزن انجام و پس از آن MDP میدان تهیه خواهد شد. کریمی با اشاره به میزان سرمایه‌گذاری در این میدان می‌گوید: شرکت ملی نفت ایران هزینه اجرای این پروژه را در قالب اعتبارات داخلی شرکت ملی نفت در نظر گرفته و تلاش بر این است در توسعه این میدان از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی نیز استفاده شده و ادامه این پروژه را به روش بیع متقابل به انجام رسانیم.

مجری طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه یاد آور شد: اسناد و مدارک مناقصه حفاری دو حلقه چاه جدید و تعمیر یک حلقه موجود این میدان نیز تهیه شده و حدود ۱۱ شرکت در مناقصه مذکور شرکت کرده‌اند و به زودی پیمانکار این بخش نیز مشخص و شروع به کار خواهد نمود. برآورد بودجه لازم جهت انجام این فعالیت ۵۰۰ میلیارد ریال است و طبق برنامه پس از ۳۰ ماه از شروع به کار پیمانکار حفاری، دستیابی به سطح تولید ۷۵۰۰ بشکه در روز به صورت زود هنگام امکان‌پذیر شده و این میزان تولید در فازهای بعدی توسعه افزایش چشمگیری خواهد یافت.

وی ادامه می‌دهد: مناقصه انتخاب پیمانکار احداث جاده‌های دسترسی، سله و محوطه چاه به اتمام رسیده است و پیمانکار این بخش از ابتدای مهرماه فعالیت خود را شروع خواهد نمود. مدت زمان انجام این فعالیت هفت ماه خواهد بود. هدف اصلی از توسعه میدان نفتی بند کرخه دستیابی به تولید زود هنگام روزانه ۷۵۰۰ بشکه از سه حلقه چاه و همچنین تهیه طرح جامع توسعه میدان می‌باشد. میدان نفتی بند کرخه در استان خوزستان و در ۲۰ کیلومتری شمال غربی اهواز واقع شده است.

هشت ماه از آغاز فعالیت‌های طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه می‌گذرد. این طرح شامل شناخت و توصیف میدان، انجام مطالعات جامع مخزن و تهیه طرح جامع توسعه میدان با استفاده از اطلاعات حاصل از عملیات لرزه‌نگاری سه بعدی، حفاری دو حلقه چاه جدید و تعمیر و تکمیل چاه موجود شماره دو میدان بوده و بودجه لازم آن از محل منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران تأمین خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود تولید زود هنگام در این فاز، ۷۵۰۰ بشکه نفت خام در روز باشد.

به گزارش روابط عمومی شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)، بر اساس مطالعات انجام شده، نفت در جای این میدان حدود ۴ میلیارد بشکه تخمین زده شده است و امید است به مدت ۲۰ سال روزانه ۴۰ هزار بشکه نفت از این میدان برداشت شود.

مهندس حمید کریمی، مجری طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه با توجه به فرا رسیدن آغاز فاز اجرایی طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه می‌گوید: قرارگاه سازندگی خاتم النبیا (ص) پیمانکار پروژه برداشت داده‌های لرزه‌نگاری سه بعدی میدان را بر عهده دارد و در حال حاضر فاز اجرایی طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه کلید خورده است. عملیات برداشت داده‌های لرزه‌نگاری ۱۸ ماه به طول خواهد انجامید و اطلاعات و داده‌های لرزه‌نگاری برداشت شده در طی این پروژه در مرحله بعد پردازش و سپس تعبیر و تفسیر خواهد شد. مجری طرح توسعه میدان نفتی بند کرخه می‌افزاید: «شرکت مهندسی صحرا کاو» نظارت بر عملیات لرزه‌نگاری سه بعدی میدان را بر عهده دارد، «شرکت پترو آسماری بین الملل» نیز به عنوان مشاور مهندسی طرح در طول مدت این فاز از پروژه همراه با طرح خواهند بود. همچنین مشاور زیست محیطی طرح نیز انتخاب و شروع به

PREED

میدان نفتی یادآوران

یادآوران

میدان نفتی یادآوران در استان خوزستان و در فاصله ۷۰ کیلومتری جنوب غرب شهرستان اهواز واقع شده است. در سال ۷۵ با انجام عملیات لرزه‌نگاری در منطقه، وجود تاقدیس حسینیبه اثبات شده و در سال ۷۹ حفاری اولین چاه اکتشافی آغاز گردید. در ادامه با انجام مطالعات بیشتر و حفر ۴ حلقه چاه اکتشافی دیگر در مناطق کوشک و حسینیبه، ساختار پیوسته مخزنی کوشک و حسینیبه مشخص گردید و در نهایت مجموعه این دو بخش «میدان یادآوران» نامیده شد.

بر اساس مطالعات اولیه، میزان ذخیره نفت در جای مخازن سروک، گدوان و فهلیان میدان یادآوران حدود ۱۲ میلیارد بشکه تخمین زده شده است. ضریب بازیافت طبیعی در مدت ۲۰ سال، از بخش‌های ۲ و ۴ سازند سروک و سازند فهلیان، معادل ۶/۷ درصد پیش‌بینی گردیده است. حداکثر ضریب بازیافت مربوط به مخزن فهلیان است که معادل ۱۳/۸ درصد می‌باشد.

برنامه توسعه میدان یادآوران در سه فاز پیش‌بینی شده است و توسعه فاز اول آن در قالب قرارداد بیع متقابل به شرکت سینوپک چین واگذار گردیده است. بر اساس برنامه جامع توسعه این میدان، در فاز اول در طول ۴۸ ماه با حفر ۴۵ حلقه چاه تولیدی در سازندهای سروک و فهلیان، ۳ حلقه چاه توصیفی و ۳ حلقه چاه تزریق آب زائد، ظرفیت تولید میدان با بازیافت طبیعی به ۸۵ هزار بشکه در روز خواهد رسید. پس از راه‌اندازی و آغاز تولید فاز اول، با انجام آزمایش‌های تولید، مطالعات تحت الارضی جهت توسعه فاز دوم به‌روزرسانی خواهد شد. طبق مطالعات فعلی در فاز دوم توسعه با افزایش تولید به میزان ۹۵ هزار بشکه نفت در روز، دستیابی به سقف تولید ۸۰ هزار بشکه در روز امکان‌پذیر می‌باشد؛ لازم به ذکر است که جهت دستیابی به تولید صیانتی از این مخزن سیستم‌های پیلوت سیلاب‌زنی (Flooding) برای مخازن سروک و فهلیان پیش‌بینی شده است که در صورت موفقیت، در فاز سه توسعه برای هر دو مخزن در نظر گرفته خواهد شد. بدین ترتیب در فاز سوم، تولید ۳۰۰ هزار بشکه در روز پیش‌بینی می‌گردد.

آقای مهندس محمدرضا نادری، مجری طرح توسعه میدان یادآوران گفت: هم‌اکنون مرحله مطالعات مهندسی و طراحی فاز اول توسعه با پیشرفت فیزیکی حدود ۷/۳۵ درصد در حال انجام می‌باشد. در این ارتباط مطالعات شناسایی خطر و ارزیابی ریسک پروژه انجام شده و کارگاه مطالعه HAZOP تأسیسات سطح‌الارضی طرح نیز برگزار گردیده است.

وی ادامه داد: در حال حاضر کالاهایی که زمان ساخت طولانی نیاز دارند، مشخص شده است و پیمانکار طرح در حال تهیه اسناد مناقصه و ارزیابی سازندگان جهت برگزاری مناقصات می‌باشد. بعد از اتمام این مرحله شرکت‌های پیمانکار فرعی طرح انتخاب گردیده و مناقصات EPC برگزار خواهد شد.

مهندس محمدرضا نادری با اشاره به مطالعات و اقدامات بخش تحت‌الارضی گفت: طراحی حفاری چاه‌های میدان نیز به پایان رسیده و اسناد مناقصه مربوط به دکل‌ها، خرید کالاهای چاه‌ها و نیز خدمات حفاری از قبیل مغزه‌گیری، تست چاه‌ها، آزمایش‌های مغزه و... در حال تهیه می‌باشد.

گفتنی است عملیات مین‌روبی میدان یادآوران، ساخت جاده‌های دسترسی و محوطه چاه‌ها توسط شرکت متن در حال انجام است.

ایشان همچنین به برنامه تولید زود هنگام از میدان یادآوران اشاره داشت و گفت: با توجه به اینکه میدان یادآوران از میادین مشترک با کشور همسایه عراق می‌باشد، اجرای برنامه تولید زود هنگام به موازات انجام عملیات توسعه جامع میدان از اهمیت

ویژه‌ای برخوردار است. خوشبختانه موفق شدیم تولید زود هنگام این میدان را با پیمانکار به توافق برسیم و مصوبه اجرایی آن را از شرکت ملی نفت ایران دریافت کنیم. البته درخواست پیمانکار طرح برای انجام این برنامه ۲۵ ماهه بوده که بنا به تصمیم هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران در مدت ۱۶ ماه به انجام خواهد رسید.

وی در ادامه افزود: در این برنامه، تولید ۲۰ هزار بشکه در روز مد نظر است که با تعمیر و تکمیل ۳ حلقه چاه اکتشافی و حفاری ۵ حلقه چاه تولیدی جدید قابل دستیابی خواهد بود. نفت تولیدی این مرحله با احداث یک خط لوله به طول حدود ۵۰ کیلومتر به تأسیسات فرآیندی دارخوین انتقال و پس از فرآورش با نفت میدان دارخوین مخلوط و ارسال می‌گردد. بدیهی است با آماده شدن تأسیسات فاز اول توسعه، ضمن قطع ارسال نفت به واحد بهره‌برداری دارخوین، مجموع نفت تولیدی از چاه‌ها پس از فرآورش در تأسیسات فرآورش میدان یادآوران خطوط لوله انتقال و تلمبه‌خانه‌های شرکت ملی نفت ایران به سمت صادرات انتقال خواهد یافت.

مهندس نادری در خصوص وضعیت اشتغال‌زایی طرح اظهار داشت: در حال حاضر حدود ۳۵۰ نفر نیروهای بومی و ایرانی در بخش‌های مهندسی و پیمانکاری طرح به صورت مستقیم مشغول به کار بوده که با توجه به گسترش فعالیت‌های آتی پیمانکاران در منطقه، این رقم به تدریج افزایش خواهد یافت. علاوه بر آن نیز تعداد کثیری از بومیان و غیربومیان در بخش ساخت و ساز این طرح عظیم شرکت خواهند داشت. وی همچنین با اشاره به نوع قرارداد طرح یادآوران اضافه کرد: یکی از نکات مثبت این قرارداد، بحث انتقال فناوری‌های روز دنیا به داخل کشور می‌باشد. بر این اساس در سال ۲۰۰۹ حدود ۱۲۹ نفر از نیروهای شرکت مهندسی و توسعه نفت، شرکت نفت و گاز اروندان و شرکت ملی نفت ایران در دوره‌های آموزشی تخصصی شرکت خواهند کرد.

ایشان در خاتمه عملکرد اجرایی طرح توسعه میدان یادآوران را خوب ارزیابی کرده، از میزان پیشرفت طرح ابراز رضایت کردند.